

2. osnovna šola Slovenska Bistrica

PAZI, MOČERAD!

Področje: EKOLOGIJA

Avtor: Leonora Prestreši

Mentor: Jožica Pongračič

Lektor: Janez Ülen

Slovenska Bistrica, marec 2016

KAZALO

1 ZAHVALA.....	3
2 POVZETEK	4
2.1 ABSTRACT	4
3 UVOD	5
4. TEORETIČNI DEL.....	6
4.1 PREDSTAVITEV GOZDNE UČNE POTI	6
4.2 NAMEMBNOST IN UPORABA POTI	7
4.3 VSEBINSKE TOČKE.....	9
4.4 OPIS ŽIVALI NA POTI	12
4.5 PREPOZNAVNOSTI IN ZANIMIVOSTI NA POTI.....	13
4.5 IGRE	16
5. EKSPERIMENTALNI DEL.....	19
5.1 METODOLOGIJA	19
4.1 ANALIZA REZULTATOV ANKETE	19
4.1.2 INTERVJU	27
5.2 SKLEP	29
5.3 IZBOLJŠAVE.....	30
6 ZAKLJUČEK	31
7 SEZNAMI	31
7.1 VIRI IN LITERATURA	31
7.2 SEZNAM SLIK.....	32
7.3 SEZNAM GRAFOV	33
8 PRILOGE.....	34
8.1 ANKETNI VPRAŠALNIK	34
8.2 INTERVJU (Vprašanja).....	36

1 ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici Jožici Pongračič, ki me je spodbujala pri pripravi raziskovalne naloge.

Hvala tudi vsem učencem od 6. do 9. razreda, ki so izpolnjevali anketo, in učiteljici Andreji Novak, da je bila pripravljena sodelovati v intervjuju.

Iskrena hvala tudi učitelju Janezu Ülenu, ki je mojo nalogo lektoriral.

2 POVZETEK

Na 2. osnovni šoli v Slovenski Bistrici že 7 let raziskujemo bližnjo okolico, predvsem gozd, in razmišljamo, kako bi naravne danosti približali učencem, staršem, učiteljem in drugim obiskovalcem. Zato je nastala gozdna učna pot, ki se imenuje Močeradova gozdna učna pot.

V nalogi bom pot predstavila, opisala vse njene danosti in druge zanimivosti.

Vedno me je zanimalo, kdo so obiskovalci Močeradove poti in zakaj jo obiskujejo. Ali na tej poti res srečamo veliko močeradov? Ali obiskovalci prepoznajo rastlinski in živalski svet, ki ga na poti lahko vidijo? Da bi dobila odgovore na zastavljena vprašanja, sem izvedla anketni vprašalnik za učence in intervju s ključnimi osebami, ki so doprinesle k postavitvi poti. Pri svojem raziskovanju bom izvedla veliko dela na terenu in svoje ugotovitve predstavila v raziskovalni nalogi. Sama imam rada naravo, zato bi rada tudi drugim približala slogan: »Varujmo naravo in raziskujmo področja, o katerih govori le malo ljudi!«

2.1 ABSTRACT

This is the seventh year that students and teachers at 2. osnovna šola Slovenska Bistrica have been exploring the surrounding countryside, especially forest. Our main aim is to bring the natural sights of our area closer to the students, their parents, teachers and other visitors of our town. That's the main reason that Močeradova gozdna učna pot was ever made.

In my research I am going to present this path, describe her natural sights and other interesting things.

I always wondered, who are the visitors of this path and why. Do we really see a lot of animals like "močerad" here? Do visitors recognise animals and plants here? To answer on my questitons I made a questionnaire for the students and interview for persons that helped making this educational path. At my research I am going to do a lot of work on terrain and present my findings. I love nature, and I would like to present a new sentence "Preserve nature and research areas, which only few people talk about!"

3 UVOD

Močeradova gozdna učna pot je sestavni del bližnjega gozda Črnc. Od šole je oddaljena le nekaj minut hoje, zato jo pogosto obiščemo v sklopu pouka. Naša šola je bila med drugimi tudi pobudnik nastanka poti. Sama pot obiskujem že od 1. razreda, zato sem se odločila za raziskovalno nalogo na to temo. Pot je zelo slikovita, zato je prav, da jo nekdo predstavi in opozori na njen pomen.

Gozdno učno pot je treba kot pojem "gozdna" razumeti široko, v smislu večnamenske vloge gozda in njegovih funkcij. Pojem "učna" pa moramo razumeti kot neprisiljeno pridobivanje znanja oz. spodbujanje radovednosti na sproščujoč način.

Namen gozdnih učnih poti je popularizacija gozda in gozdarstva, rekreacija, turistična ponudba, vzgoja za racionalno nabiranje naravnih dobrin ter spoznavanje in upoštevanje bontona v naravi. (Ofring, B., 2012)

Pot sem v svoji nalogi predstavila, napisala, kakšna je njena namembnost in uporaba, omenila in opisala vsebinske točke, opisala živali in rastline na poti, predstavila njene zanimivosti. Ugotovila sem, da so na to gozdno učno pot navezujejo tudi številni projekti, ki so se že izvajali ali pa se še. Navedla sem še igre, ki se jih lahko igramo na poti.

Glede na ugotovitve iz literature in poznavanja poti sem domnevala:

- da učenci poti ne bi poznali, če ne bi bila del učnega načrta,
- da učenci vedo, zakaj se pot imenuje Močeradova gozdna učna pot,
- da učenci ne poznajo in ne obiskujejo poti.

Slika 1: Simbol in napis poti (Vir: www.zrsvn.si)

4. TEORETIČNI DEL

4.1 PREDSTAVITEV GOZDNE UČNE POTI

Močeradova gozdna učna pot poteka po gozdu Črnec, le streljaj od mestnega vrveža. Gozd Črnec je izjemnega naravovarstvenega pomena. Življenje v Črncu je pestro in bogato. Spoznamo ga lahko na sprehodu po čudoviti Močeradovi gozdni učni poti.

Pot je dobila ime po močeradu, ki je repata dvoživka in zraste do 20 cm. Njegovo telo je posuto z rumenimi lisami na črni podlagi. Rad ima mokra tla in vlago, zato ga na tej poti pogosto srečamo. Je nevaren, saj ima po vsem telesu strupne žleze. Na tak način se brani pred plenilci. Ker se v gozdu izvajajo razna dela, je ogrožen.

Slika 2: Močerad (Vir: www.ajo.si):

Pogovori za postavitev poti so se začeli jeseni 2009. Pobuda je prišla s strani vodstva 2. OŠ Slovenska Bistrica, priključil se je še Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, KE Slovenska Bistrica in Turistična zveza Slovenska Bistrica. Pot je bila odprta 17.4.2010. Potreba po poti se je pojavila, ker ugotavljamo, da se otroci premalo gibljejo v naravi. Gozd nudi prostor za sprostitvev in tistim, ki si tega želijo, tudi prostor za učenje.

V celoti je speljana po gozdu Črnec v Zgornji Bistrici. Gozd je dobil ime po potoku Črnec, ki teče skozi gozd. Začetek poti je pri kinološkem društvu, nadaljuje pa se skozi gozd, v katerem uspevajo številne drevesne vrste, kot so rdeči bor, beli gaber, smreka in hrast graden, pa tudi divja češnja, bukev, jelka, pravi kostanj, breza, trepetlika .

Slika 3: Rdeči bor (Vir: www2.arnes.si)

V gozdu si lahko ogledamo številne živalske vrste, predvsem številne vrste ptic. Na poti je veliko mlak in kolesnic, ki so življenjski prostor številnim dvoživkam, predvsem žabam. V gozdu nas s svojo prisotnostjo razveseljuje tudi srnjad, lisice in divji zajci. Za živali, posebej tiste večje, skrbijo lovci. Tik ob poti je na jasi krmišče, kjer lovci s krmljenjem pripomorejo k njihovemu preživetju.

Na poti lahko vidimo močerade, črtaste medvedke, ki so ogroženi, in kačje pastirje. V krošnjah dreves, v trhljih deblih in pestrem gozdnem robu so doma številne vrste ptic. Zato lahko prisluhnite zeleni in sivi žolni, kobilarju, lesni sovi, mali uharici in kratkoprstemu plezalčku. Za obstoj številnih naštetih vrst ptic je izjemnega pomena ohranjanje suhih in trhljih dreves. V njih ptice najdejo hrano (predvsem žuželke), mnoge pa v propadajoča in mrtva drevesa izdolbejo dupla in si v njih ustvarijo dom. Pester je grmovni in zeliščni sloj, ki ga ne občudujem le jaz temveč tudi strokovnjaki, ki so pot proučili.

Pot ima sedem vsebinskih točk: napisna tabla, Kinološko društvo, Čebelarsko društvo, izvir Curlek, učilnica na prostem, grmada in potok Črnc.

Po krajši ali daljši poti vodijo prav posebne označbe ali markacije. To so odtisi nežnih močeradovih nog, ki so simbolno vtisnjeni na debla dreves. Krajša pot je dolga 2 km, daljša pa 3 km. Pot je namenjena vsem, a največkrat jo obiskujejo učenci šol iz Slovenske Bistrice. Šole se na pot odpravljajo organizirano, z namenom spoznati rastlinske in živalske vrste.

4.2 NAMEMBOST IN UPORABA POTI

Močeradova gozdna učna pot je kulturna, tehnična in naravna dediščina. Obiskujejo jo odrasli in tudi otroci. Odrasli jo obiskujejo samostojno, zato da se nadihajo svežega zraka, sprostijo, razgibajo in naberejo številne gozdne darove. Otroci pa največkrat gredo na pot pod vodstvom učitelja, da spoznavajo rastlinski in živalski svet. Istočasno se tudi sprostijo in spoznavajo bonton, ki bi ga morali upoštevati v gozdu.

Ko smo v gozdu, se moramo zavedati, da smo del narave, zato moramo biti uvidevni do živali in rastlin.

- ❖ Pri opazovanju živali moramo biti pazljivi in jih ne smemo motiti.
- ❖ Pri nabiranju rastlin upoštevajmo pravilo: "Nabirajmo le v majhnih količinah".
- ❖ Upoštevajmo pravila in zakonodajo o varstvu narave.
- ❖ Smeti vedno pospravimo za seboj, odpadki namreč ne spadajo v naravo.
- ❖ Samo na posebej označenih mestih lahko zakurimo ogenj, in to le takrat, ko ni nevarnosti za gozdni požar.

Slika 4: Ne puščaj smeti v gozdu, odnesi jih domov v smetnjak! (Vir: www.pd-zelezniki.com)

Močeradova gozdna učna pot je sestavni del znamenitosti občine Slovenska Bistrica.

Vsaj enkrat letno se pri predmetih naravoslovja kot skupina odpravimo na gozdno učno pot in v naravi izvajamo pouk. Primer: pri biologiji se učimo iz narave ob potoku. Preverjamo čistost vode, ugotavljamo prisotnost živalskih in rastlinskih vrst, nabereimo posamezne vzorce, uporabimo določevalne ključe. Začeto delo na terenu prenesemo v laboratorij, kjer lahko izvedemo razne raziskave. Tako znanje pridobimo na konkreten in zanimiv način. Vse skupaj si lažje predstavljamo in dalj časa zapomnimo.

V okviru akcije Očistimo Slovenijo vsako leto poskušamo gozd ob poti očistiti in upamo, da bo takšen tudi ostal. Na ta način utrjujemo pri učencih miselnost, da le čisto okolje nudi kvalitetno življenje, tako ljudem kot živalim in rastlinam.

Da pot ni sama sebi namen, kažejo številni projekti, ki se izvajajo na terenu ob poti. Ti projekti so bili in so še:

- popestrimo šolo
- turizmu pomaga lastna glava
- vodni krog
- geocaching
- eko šola
- zdrava šola

Cilji projektov so:

- delo na terenu
- spoznavanje živalskih in rastlinskih vrst
- upoštevanje bontona
- popestritev šolskega dela
- raziskovanje

4.3 VSEBINSKE TOČKE

Da bi opozorili na pot, so pobudniki postavili napisno tablo, ki na kratko opisuje pot, učitelji naše šole pa so leta 2009 pot markirali. Naša šola je sodelovala s ZRSVN, ki skrbi za naravo in spodbuja nastanke naravoslovnih poti. Leta 2014 je naš razred te markacije obnovil. Te so zelo pomembne, saj obiskovalce vodijo. Postavili so tudi učilnico na prostem za šolske in druge namene. Pot prečka potok Črnek, njegov izvir je sredi gozda, poimenovali pa smo ga Curlek. Organizatorji sodelujejo tudi s Kinološkim društvom in Čebelarskim centrom Slovenska Bistrica, ki obiskovalcem in učencem nudita predstavitev svoje dejavnosti. Ko smo imeli namenski dan, nam je Marko Cvahte pripovedoval o Grmadi. Seveda pa smo si obiskovalci zapomnili razlago ornitologa Leona Joska, ki nam je predstavil različne vrste ptic.

a) NAPISNA TABLA

Slika 5: Napisna tabla (Vir: www.slovenia.info)

To je napisna tabla, ki stoji na začetku poti. Na njej je skica poti in sicer krajša in daljša. Predstavi nekatere rastlinske in živalske vrste. Omenjen je tudi izvir Curlek in potok Črnek.

b) KINOLOŠKO DRUŠTVO

Formalni začetki kinologije v Slovenski Bistrici segajo v daljnje leto 1958. V tem letu je bilo ustanovljeno društvo ljubiteljev športnih psov Slovenska Bistrica kot 4. najstarejše društvo v Sloveniji. Ukvarjajo se z vzrejo psov in njihovim treningom. Pse dresirajo in jih učijo bontona. Ob napisni tabli se torej nahaja Kinološko društvo, v sklopu pouka si velikokrat ogledamo

njihove predstave, ki so vsem zanimive. Prav tako organizirajo veliko tekmovanj za pse.

Slika 6: Znak Kinološkega društva (Vir: www.kinolosko-drustvo.com)

c) ČEBELARSKO DRUŠTVO

Ob poti je še Čebelarski center, kjer lahko izveste vse o čebelah, čebeljih pridelkih, medovitih rastlinah, o komunikaciji med čebelami in še veliko drugih zanimivih stvari. Nahaja se na gozdni jasi, ločeno od onesnaženega mestnega okolja. Izobraževalno-čebelarski center upravlja Čebelarsko društvo Slovenska Bistrica. Člani so v centru postavili 17 panojev, ki predstavljajo čebelarsko učno pot medovitih rastlin in čebelarsko učno tematiko vzrejne postaje čebele kranjske sivke. Pri vodenju skozi center občasno sodelujemo s člani društva, večinoma pa teme predstavimo učenci sami. Vsako leto nam pokažejo vrste rastlin, ki jih gojijo, in med, ki ga čebele pridelujejo. S poučnimi igrami nam približajo svet čebel in medu.

Slika 7: Čebelarska učna pot (Vir: www.2os-slb.si)

Slika 8: Čebelarsko društvo (Vir: www.publishwall.si)

d) UČILNICA NA PROSTEM

Učilnica na prostem je del Močeradove gozdne učne poti. Nahaja se ob potoku Črnec. V njej pa lahko obiskovalci najdejo različne živalske vrste. Učilnica je sestavljena preprosto. Ima dve klopi, na sredini pa je kvadratna mizica. Pobuda za nastanek učilnice na prostem je nastala iz naslednjih razlogov:

- ❖ popestritev šolske okolice,
- ❖ popestritev pouka, predvsem naravoslovja,
- ❖ za raziskovalne namene.

Sama sem v tej učilnici spoznavala drevesne vrste s pomočjo določevalnega ključa. Denar za določevalne ključce, prenosne laboratorije in opremo učilnice smo dobili ob projektu Popestrimo šolo.

e) IZVIR CURLEK IN POTOK ČRNEC

Po gozdu Črnec teče potok Črnec. Potok izvira sredi gozda, izvir se imenuje Curlek. Izvir je antropogenega nastanka in je obdelan s kamnom. Okoli njega rastejo smreke in bukve ter ostala mlada drevesa. Po pričevanju Bistričanov naj bi izvir obdelal "možakar", ki je ves material za izvir sredi gozda zvozil s kolesom in dneve gradil izvir. Curlek smo ga poimenovali po drobnem curku vode, ki priteče po majhni cevki in teče v potok. Je življenjski prostor številnim živalskim vrstam. Ob Močeradovi gozdni učni poti lahko ves čas opazujemo ta potok in živali, ki v njem prebivajo.

Potok je zelo čist, to kaže rak koščak, ki ga lahko najdemo v njem. S pomočjo prenosnega laboratorija smo našli še dvoklopnike, samooke (rak), postranice in druge živali. Našli smo tudi vrbnice, ki dokazujejo izjemno čistočo vode.

Če najdemo postranice, je voda mogoče zmerno onesnažena. Če pa npr. najdemo v vodi ličinke kalnice in tubifekse, je voda res močno onesnažena, a na srečo jih v omenjenem potoku nismo našli. Ko prinesemo vzorce v šolo, jih analiziramo in ugotavljamo trdoto vode in raziskujemo živali, ki živijo v njej. Te živali hranimo v vodi, ta pa je v epruveh. Ko končamo analizo, jih vrnemo v njihov življenjski prostor. (Novak, Tišler, Markež., 2011)

Slika 9: Rak koščak (Vir: www.akvazin.si)

f) GRMADA

Močeradova pot vodi tudi mimo območja z imenom Grmada, kjer naj bi v preteklosti sežigali čarovnice. Danes v spomin na čase preganjanja čarovnic, za katere so proglasili večinoma ženske, ki so zdravile z naravo (zdravilke), obiskovalci na kup vejevja še vedno polagajo nove vejice in veje ter tako gradijo grmado kot spomin in opomin na mračno in ženskam nenaklonjeno obdobje srednjega veka. V tistem času je umrlo veliko žensk, krivo je bilo vraževerje. Res se je ta kup ohranil in je posebna točka Močeradove gozdne učne poti.

4.4 OPIS ŽIVALI NA POTI

Vsako leto je več ogroženih rastlin in živali zaradi posegov v naravo (gradnjo cest, hiš in sodobne civilizacije). Vsaka izgubljena vrsta pomeni spremembo v naravi in vpliva na naše življenje. Žal se tega ne zavedamo. V našem okolju lahko vse to pusti mnoge posledice. V potoku živi res veliko živali, tudi na kopnem jih je veliko. Zato sem opisala prav tiste, ki živijo predvsem na kopnem.

1. MOČERAD

Močerad, latinsko salamandra salamandra, je repata dvoživka, ki zraste do 20 cm. Njegov hrbet in boki imajo rumene lise na črni podlagi. Spada pod deblo strunarjev. Pari se spomladi. Zadržuje se v bližini izvirov ali manjših gozdnih potokov, saj ima rad mokra tla. Je nevaren, saj ima po vsem telesu strupne žleze. Zanj je značilno, da lahko regenerira svoje organe. Njegova življenjska doba je do dvajset let. Vzorec je osebno značilen, tako da lahko prepoznavamo posamezne osebkke. V Sloveniji se navadni močerad nahaja v vlažnih listnatih gozdovih. Hrani se s črvi, žuželkami in polži (Sket,2003).

Slika 10: Močerad(Vir: www.mojpes.com)

2. RAK KOŠČAK

Rak koščak, latinsko austropotamobius torrentium, je vrsta potočnega raka. Živi v majhnih, zelo plitvih, mrzlih in hitro tekočih gozdnih potokih s skalnim dnom. Je pokazatelj čiste vode. Je ogrožena vrsta, uvrščen na rdeči seznam ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in zavarovan z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah.

3. METULJ ČRTASTI MEDVEDEK

Črtasti medvedek sodi med nočne metulje iz družine medvedkov (arctiidae). Njihove gosnice so porasle z dolgimi dlačicami in spominjajo na »medvede«. Že na prvi pogled jih prepoznamo po značilnih črnih sprednjih krilih, ki jih prečkajo štiri bele črte. Črtasti medvedek je v Sloveniji razmeroma pogost, v severni Evropi pa je redka in ogrožena vrsta. Zato je uvrščen v evropsko direktivo o habitatih, po kateri sodi med zavarovane vrste, za katere so določena varstvena območja Natura 2000. (Sket, 2003)

Slika 11: Črtasti medvedek (Vir: sites.google.com)

4. KAČJI PASTIR

Kačji pastirji, latinsko *odonata*, so dobro znan red žuželk z okoli 5.000 vrstami, ki jih najlaže prepoznamo po vitkem, podolgovatem zadku, dvema paroma velikih kril in velikih sestavljenih očeh. Čeprav nekaterim zgledajo grozno, človeku niso nevarni. (*Bedjančič, 2003*)

Slika 12: Kačji pastir (Vir: www.slo-foto.net)

4.5 PREPOZNAVNOSTI IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Močeradova gozdna učna pot je dobila ime po enem od simbolov – močeradu. Močerada lahko vzremo na vsakem ovinku, čeprav je ogrožena žival. Po poti nas spremljajo njegove tačke, to so markacije. So rumene barve, tačka pa ima štiri prste. Po poti lahko vidimo tudi druge markacije, te pa so planinske. So v obliki kroga, zunanji krog je rdeč, notranji pa bel. Te markacije so del planinskih poti, obiskovalci Močeradove poti se velikokrat izgubijo. Čeprav na tabli ob začetku poti piše, da po poti vodijo močeradove tačke, obiskovalci tega ne vedo oz. spregledajo.

Slika 13: Planinska markacija (Vir: borut.blog.sirol.net)

Slika 14: Močeradova tačka (Vir: www.geocaching.com)

Močeradova pot pa je tudi del projekta Geocaching. Geolov je prostočasna aktivnost, ki izvira iz ZDA, vendar ne pozna meja in je zelo razširjena po celem svetu. Pri geolovu udeleženci postavljajo in s pomočjo GPS naprave na terenu iščejo geotočke oz. zaklade. Naši učenci so zaklad našli s projektom Popestrimo šolo. Zaklad se je nahajal med dvema klopčama pri velikem drevesu. Vzeli so vsebino, se v dnevnik vpisali, zaklad zamenjali in ga ponovno skrili. Zakladi so sestavljeni iz škatle in vpisnega dnevnika, v nekaterih zakladih pa je tudi vsebina za menjavo. Lov poteka tako, da iskalci koordinate vnesejo v svoj GPS sprejemnik, nato pa se odpravijo na teren, kjer zaklad tudi poiščejo. Zaklad je najden le takrat, ko ga iskalec najde in se v dnevnik podpiše.

Slika 15: Simbol geocachinga (Vir: sl.wikipedia.org)

Slika 16: Vsebina tipičnega zaklada (Vir: simple.wikipedia.org)

Ko je RTV pripravljala prispevek Slovenski vodni krog, je v njem predstavila tudi bistriške vode. Med temi je bil izpostavljen tudi potok Črnc kot vir čistega in zdravega življenjskega okolja.

<http://kult-tv.si/slovenski-vodni-krog-bistrica/>

Slika 17: Slovenski vodni krog (Vir: kult-tv.si)

4.5 IGRE

Da bi naravo približali otrokom, smo se odločili za izvajanje iger na sami poti. Igre so izjemen pristop k spoznavanju narave. Otroke sprostijo in povezujejo.

- ❖ **SRČNI UTRIP DREVESA:** najbolje se utrip dreves sliši spomladi, ko se drevo pripravlja na novo obdobje rasti. Izberemo drevo, ki meri najmanj 15 cm v premeru in ima tanko skorjo. Stetoskop pritisnemo čvrsto ob drevo in ga držimo nepremično, tako da nas ne motijo drugi šumi. Morda bomo morali poizkusiti večkrat, da bomo našli ustrezno mesto. (*Jereb, 2009*)

Slika 18: Gozd (Vir: zdravje-zrs.gzs.si)

- ❖ **KATERA ŽIVAL SEM?:** enemu od otrok priprnemo sliko živali, a mu je ne pokažemo. Nato se obrne tako, da drugi vidijo, katero žival predstavlja. Otrok nato ugiba svojo identiteto. Sodelujoči oz. gledalci smejo odgovarjati z DA, z NE ali MORDA.

Slika 19: Primer živali (Vir: www.mimovrste.com)

- ❖ **OPAZOVANJE:** s povečevalnim steklom opazujemo mravlje in drobne živali v zemlji, ki jih s prostim očesom ne bi opazili.

Slika 20: Opazovanje (Vir: www.zrsvn.si)

- ❖ **MEDITACIJA:** obiskovalci naredijo krog, zaprejo oči in prisluhnejo tišini. Če jim bo uspelo, bodo nekaj minut meditirali. Ker izhajam iz nemirnega razreda, bom to večkrat predlagala in na koncu se bodo pozitivne posledice končno pokazale.

Slika 21: Meditacija (Vir: www.svetloba.si)

- ❖ **POTOK:** ob potoku udeleženci predstavijo pomen ohranjenega potoka – ohranjena vijugava struga, obrasla z drevesno in grmovno zarastjo, z ohranjenimi strukturami v potoku in neonesnaženo vodo kot življenjskim prostorom za ogroženi in v Sloveniji redki živalski vrsti: raka koščaka in kačjega pastirja velikega studenčarja.

Slika 22: Potok (Vir: commons.wikimedia.org)

- ❖ **DOLOČEVANJE:** s to igro si bolje zapomnimo drevesa, ki rastejo na določnem območju. Poiščemo vzorce listov, cvetov, semen dreves in grmov. Primerke rastlin v vrsti položimo na tla v sredino med skupinami. Nato zakličemo ime drevesa ali grma, katerega vzorec je med primerki, razvrščenimi po tleh, nato povemo še eno številko. Ko nekdo sliši svojo številko, steče k primerkom in poskuša najti iskani primerek.

Slika 23: Določevalni ključ (Vir: www.emka.si)

- ❖ **RECEPT ZA GOZD:** vsak sodelujoči dobi namišljeno pravico do enega hektarja zemlje, na katerem ustvarja svoj sanjski gozd. Na list napiše, kaj vse je v njegovem gozdu, ne sme pa pozabiti na prehranjevalne verige, podnebje in prst.

Slika 24: Sanjski gozd (Vir: www.jelovica.si)

5. EKSPERIMENTALNI DEL

5.1 METODOLOGIJA

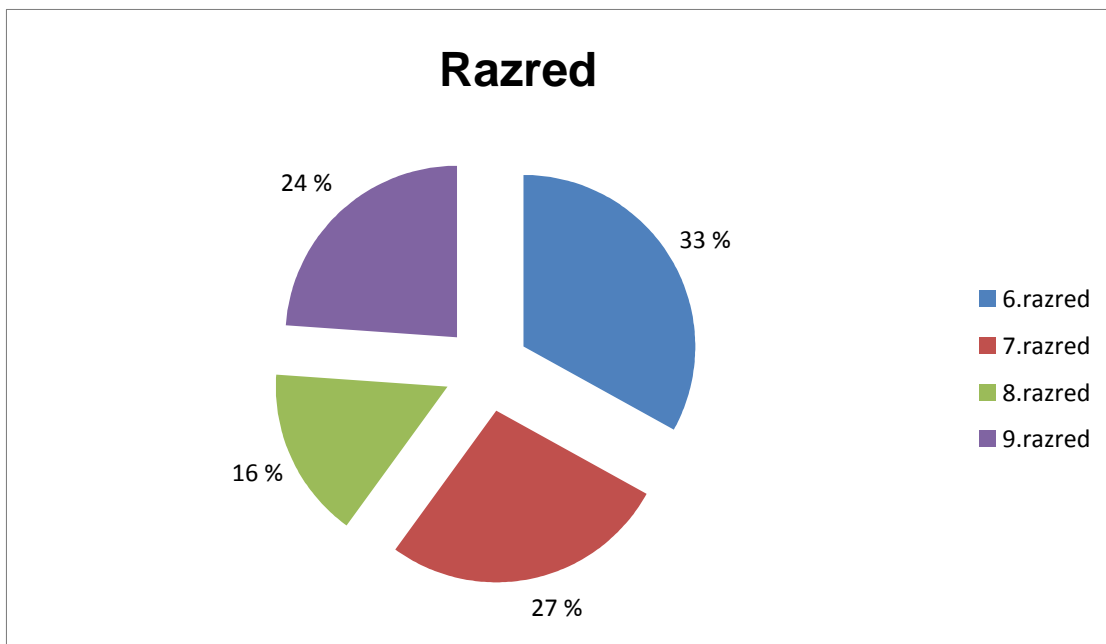
Da bi dobila odgovore na zastavljena vprašanja, sem uporabila več metod dela:

- metoda anketiranja
- metoda zbiranja in primerjanja podatkov
- terensko delo
- intervju
- fotografiranje
- hipoteze, ovržene ali potrjene

4.1 ANALIZA REZULTATOV ANKETE

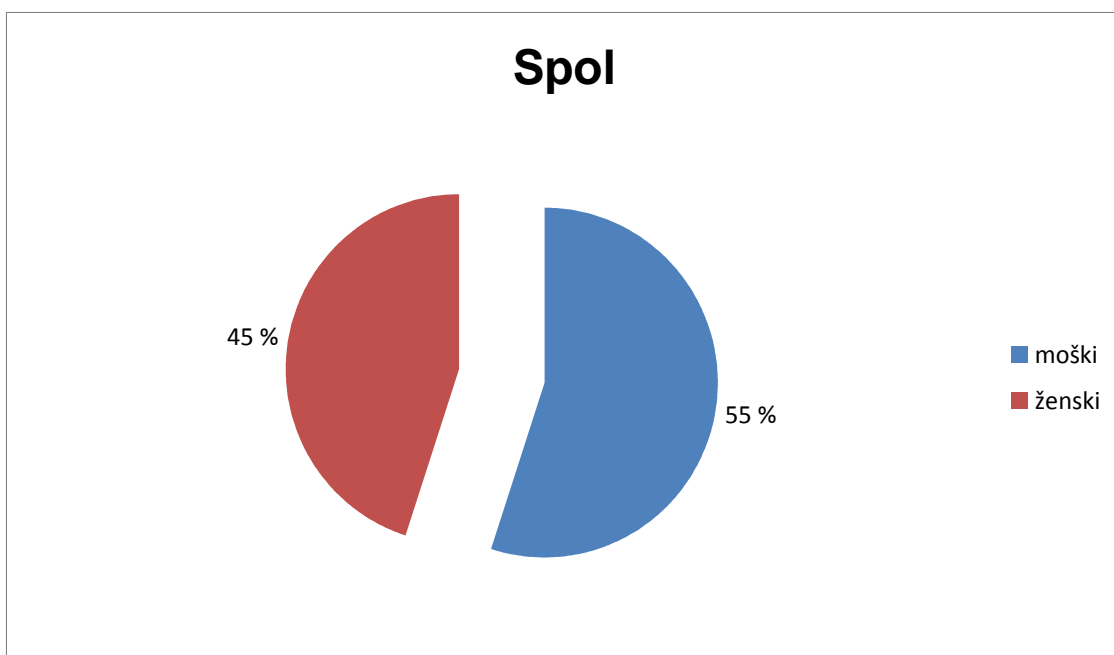
Izvedla sem anketo, ki je zajela učence 6.,7.,8. in 9. razreda 2. osnovna šola Slov. Bistrica. Anketirala sem oba šesta, oba sedma, en osmi in oba deveta oddelka. Anketa je vsebovala 12 vprašanj, ki so se navezovala na pot, in dve drugi (razred in spol). Na vprašanja je odgovorilo 244 učencev. Spodaj je podana povezava, na kateri lahko anketo izpolnite oz. si jo ogledate.

ANKETA: www.1ka.si/a/84490

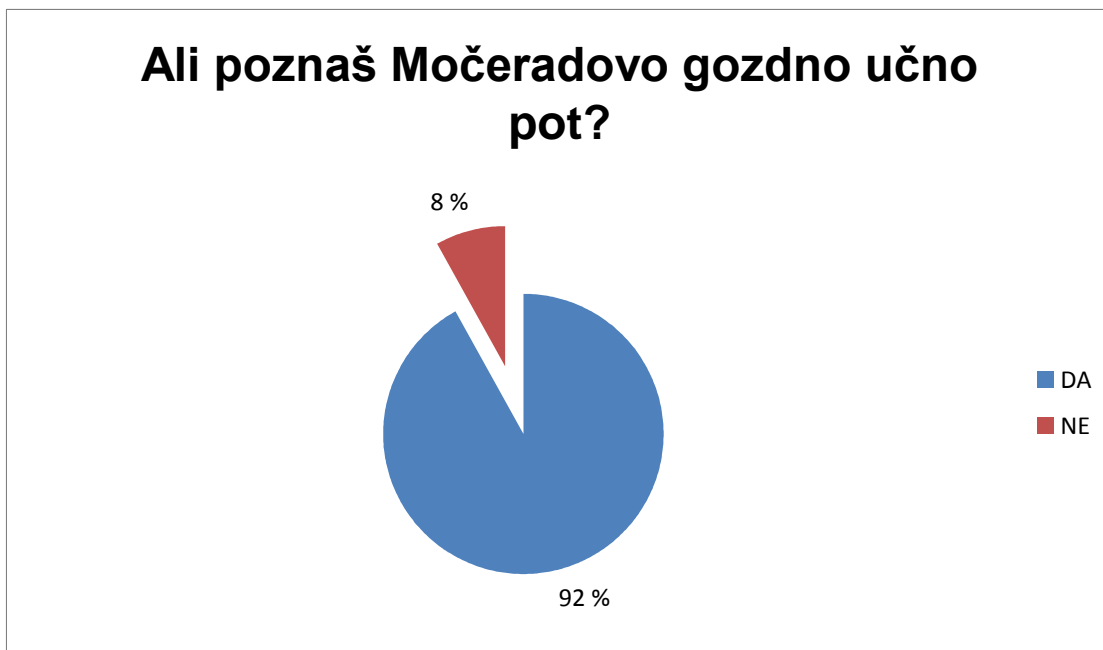
Slika 25: Razred

Od skupnega števila sodelujočih v anketi odpade 33 % na šestošolce, 27 % je sedmošolcev, 16 % osmošolcev in 24 % devetošolcev. Predvidevala sem, da bo največ odgovorov s strani devetošolcev, a izkazalo se je, da je bilo največ odgovorov s strani šestošolcev.

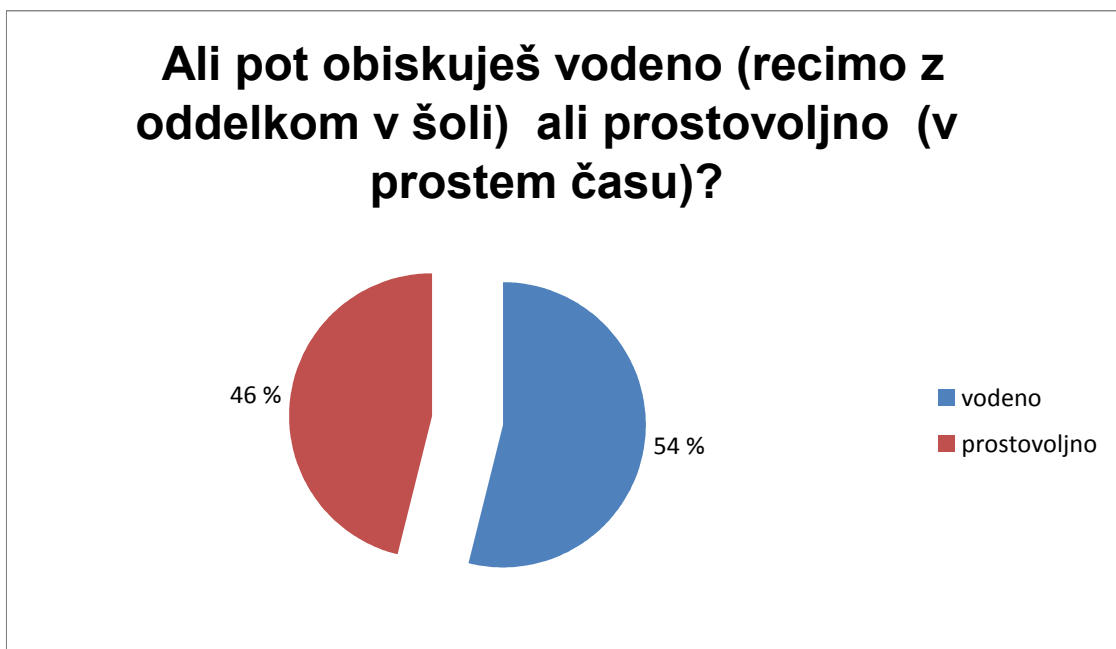
Slika 26: Spol

Anketo je rešilo 55 % moških in 45 % žensk. Predvidevala sem, da bo moških več in rezultati so to tudi dokazali.

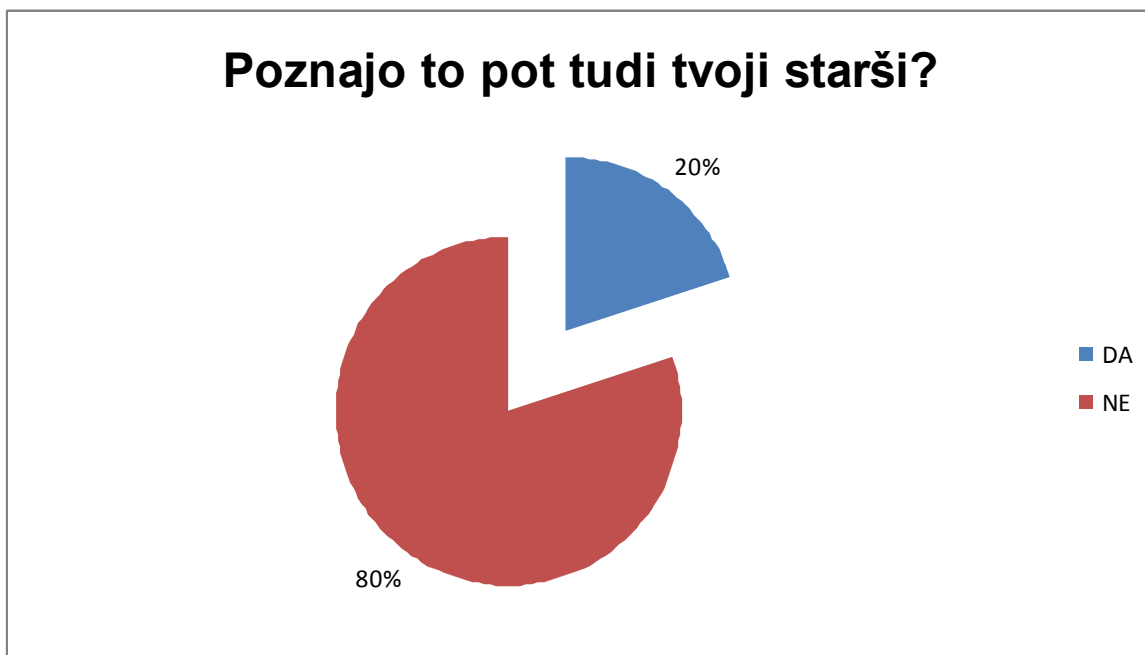
Slika 27: Ali poznaš Močeradovo gozdno učno pot?

Pri tem vprašanju sem pričakovala, da bodo vsi odgovorili z DA. 92 % je odgovorilo DA, a 8 % jih je odgovorilo z NE. Vzrok za to je mogoče to, da je na šolo prišlo veliko novih učencev, ki poti letos še niso obiskali. Torej je to dokaz, da Močeradovo pot v naši šoli še premalo vključujemo v učni načrt.

Slika 28: Ali pot obiskuješ vodeno (recimo z oddelkom v šoli) ali prostovoljno (v prostem času) ?

Rezultati so pokazali, da pot vodeno obiskuje 54 % učencev, 46 % pa kar prostovoljno. Pravzaprav sem domnevala, da pot učenci obiskujejo le vodeno, ampak se je izkazalo, da hodijo po njej tudi v prostem času.

Slika 29: Poznajo to pot tudi tvoji starši?

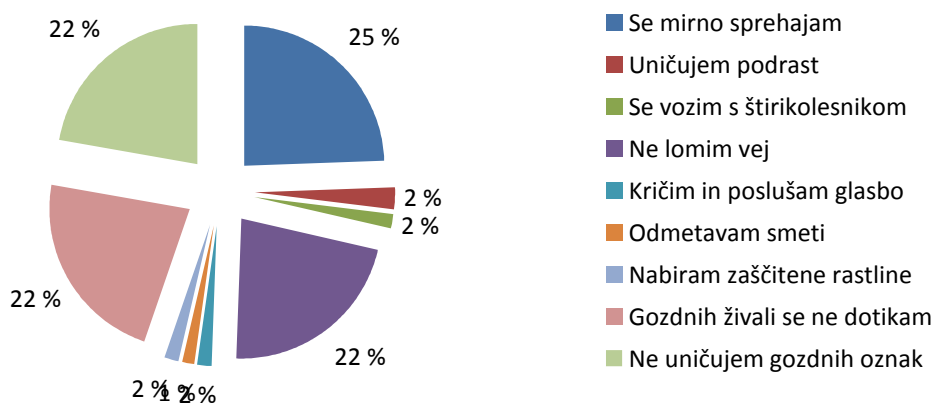
Predvidevala sem, da starši učencev poti ne poznajo. To da jo poznajo, je dobro, ker jo lahko predstavijo svojim otrokom in jim na ta način približajo naravo. Kar 80 % staršev poti ne pozna, 20 % pa jo. Na osnovi tega lahko sklepam, da se otroci in starši premalo gibljejo v naravi.

Slika 30: Poznaš pravila obnašanja, ki veljajo v gozdu ?

Anketiranci so na to vprašanje odgovorili, da v večini poznajo pravila (86 %), drugi ne (14 %). Že 14 odstotkov pomeni veliko, ker vsak posameznik, ki ne upošteva pravil, lahko naredi na poti veliko škode. Predvidevala sem, da bo vsaj 90 % vprašanih odgovorilo s DA, ampak se je izkazalo, da pravil kar nekaj učencev ne pozna.

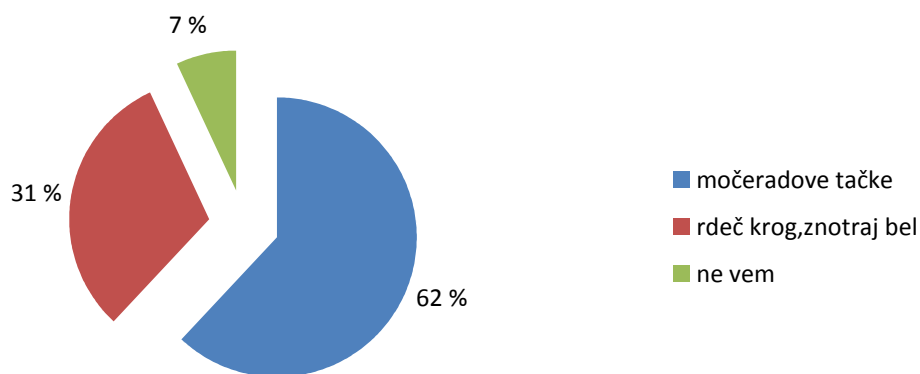
Kako se pravilno obnašaš v gozdu?

Slika 31: Kako se pravilno obnašaš v gozdu ?

Večinoma so vprašani učenci odgovorili pravilno, a se najdejo tudi nekateri, ki pravil ne poznajo. Pravilni odgovori so se gibali od 22 % do 25 % , nepravilni pa od 1 % do 2 % . V večini so torej učenci znali pravilno odgovoriti.

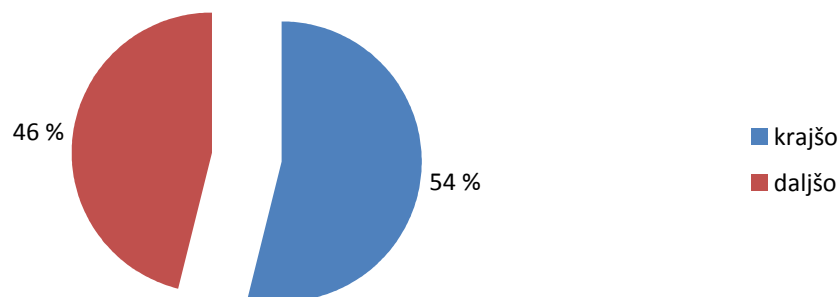
Kakšne oblike markacij so na poti?

Slika 32: Kakšne oblike markacij so na poti ?

Na to vprašanje so anketirani odgovarjali sami. Zožila sem odgovore na odstotke in videla, da so bile tri vrste odgovorov. Mislila sem, da bo vsaj 70 % vedelo pravi odgovor, a jih je vedelo le 62 %. 31 % jih je odgovorilo rdeč krog, znotraj bel, to pa so planinske markacije. To me je zelo presenetilo. 7 % jih sploh ni vedelo, kakšne markacije so na poti.

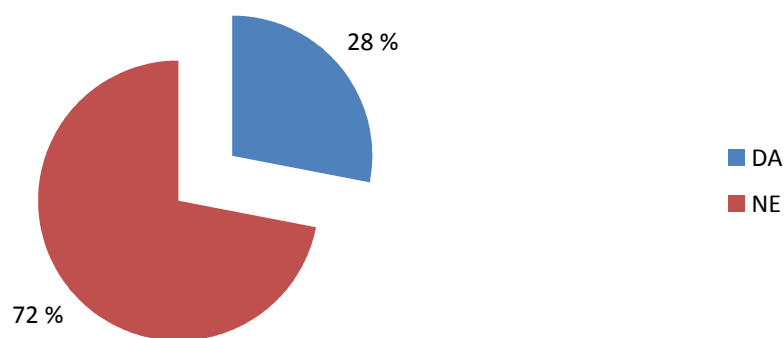
Katero pot raje uporabljaš, krajšo (2 km) ali daljšo (3 km)?

Slika 33: Katero pot raje uporabljaš, krajšo (2 km) ali daljšo (3 km) ?

Predvidevala sem, da je največkrat uporabljena krajša pot (54 %). Uporabljena je tudi daljša pot in sicer v manjšem odstotku (46 %).

Si kdaj prebereš tablo, ki je postavljena na začetku poti?

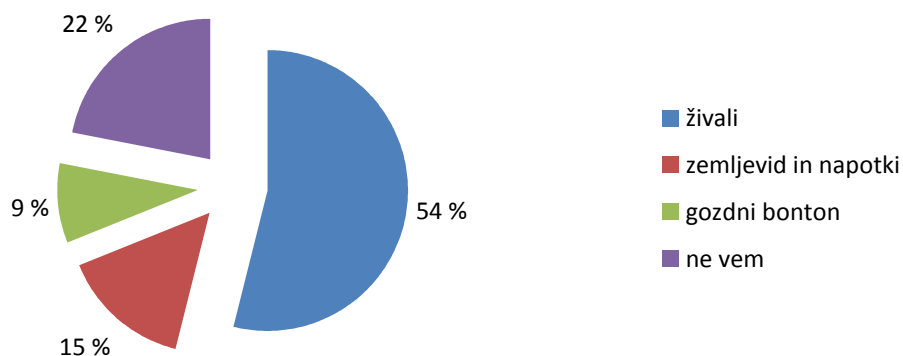

Slika 34: Si kdaj prebereš tablo, ki je postavljena na začetku poti ?

Iz ankete je razvidno, da si 72 % učencev table ne prebere, 28 % pa si jo. Ne vem, kako se na poti znajdejo. Mogoče pa se zanašajo le na vodnike, ki jih ponavadi spremljajo. To pomeni, da so le pasivni uporabniki poti.

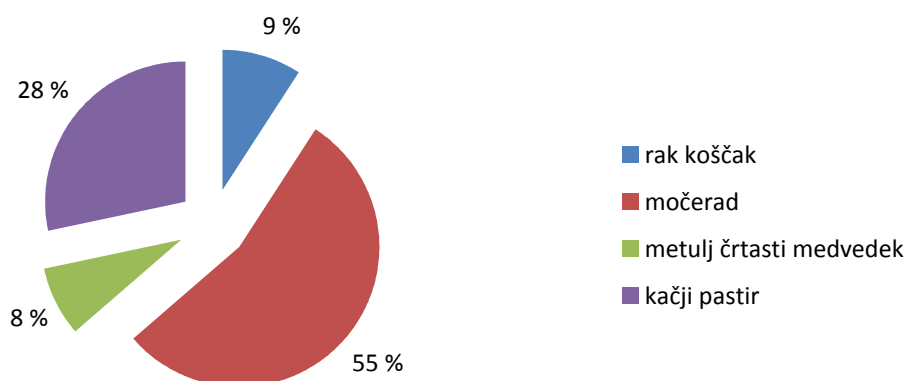
Če si odgovoril z DA, napiši, katere podatke najdeš na njej?

Slika 35: Če si odgovoril z DA, katere podatke najdeš na njej ?

Tudi tu so učenci odgovarjali sami. Zožila sem spet odgovore in videla, da obstajali štirje različni odgovori. Večina jih je mislila, da so tam podatki o živalih, kar 22 % jih ni vedelo, kakšne podatke najdejo na tabli, 9 % jih je mislilo, da piše o gozdnem bontonu in 15 % o zemljevidu in napotkih. Predvidevala sem, da jih več ne bo vedelo, kaj na tabli piše. Izkazalo se je, da 78 % pozna vsebino table.

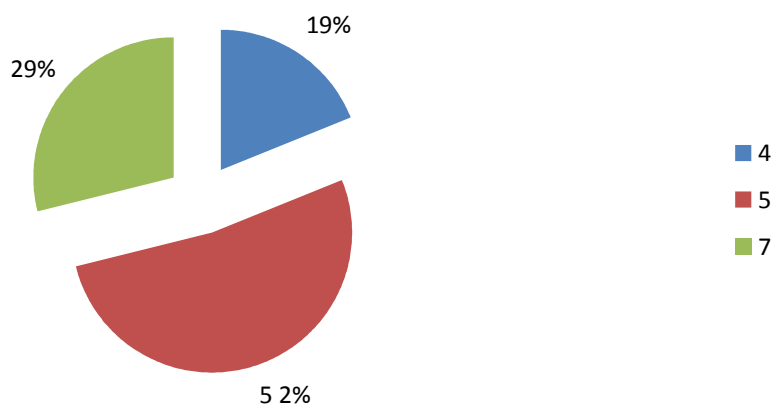
Katero od naštetih živali si videl na poti?

Slika 36: Katero od naštetih živali si videl na poti ?

Predvidevala sem, da bodo na poti opazili največ močeradov in kačjih pastirjev, kar se je zdaj tudi izkazalo. Videli so pa tudi rake koščake (9 %) in metulje črtaste medvedke (8 %).

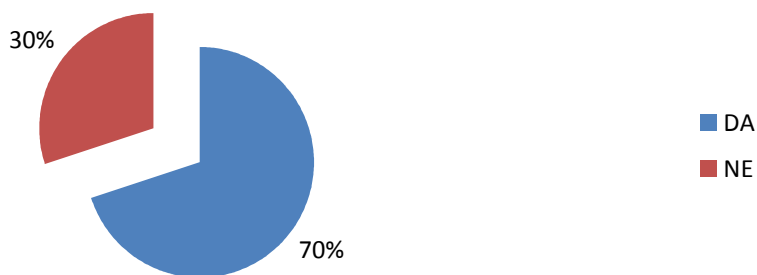
Koliko vsebinskih točk je na poti?

Slika 37: Koliko vsebinskih točk je na poti ?

Predvidevala sem, da bodo vedeli število vsebinskih točk na poti. Pravilen odgovor je 7, kar je odgovorilo 29 %, a 52 % jih je mislilo, da jih je 5. 19 % jih je odgovorilo 4, kar ni pravilen odgovor, ampak to sem tudi predvidevala.

Ali si že bil deležen pouka v učilnici na prostem, ki se nahaja ob Močeradovi poti?

Slika 38: Ali si že bil deležen pouka v učilnici na prostem, ki se nahaja ob Močeradovi poti ?

Na zadnje vprašanje je 70 % anketirancev odgovorilo z DA, 30 % pa z NE. To pomeni, da so učenci postopoma in vsako leto deležni tega pouka, se pa najdejo posamezniki, ki takrat manjkajo ali iz kakšnega drugega razloga ne obiščejo učilnice.

Po anketi sem morala podatke še urediti. Vsi grafi oz. tortni diagrami so sestavljeni iz vprašanja, legende in tortnega diagrama s podatki o odstotkih. Anketa je vsebovala različne tipe vprašanj. Vsa vprašanja sem komentirala in opisala moja predvidevanja. Torej sem najprej opravila metodo anketiranja in metodo zbiranja ter primerjanja podatkov.

4.1.2 INTERVJU

Potem sem se lotila še intervjuja. Povprašala sem osebo, ki je sodelovala pri nastanku poti. Na vprašanja mi je odgovorila učiteljica Andreja Novak, ki na naši šoli poučuje naravoslovje, fiziko in tehniko.

ANDREJA NOVAK

1. Ali ste sodelovali pri nastanku gozdne učne poti?

"Da. Pri nastanku gozdne učne poti sem sodelovala že od samega začetka."

2. Kdaj je bila otvoritev te poti in komu je namenjena?

"Otvoritev je bila ob počastitvi Dneva Zemlje, in sicer 17.4.2010. Namenjena je vsem, ki se radi gibljejo v naravi, tako najmlajšim, ki še obiskujejo vrtec, in šolarjem. Seveda je namenjena tudi ostalim ljudem, ki svoj prosti čas radi preživijo v naravi."

3. Zakaj je sploh prišlo do nastanka Močeradove gozdne učne poti?

"Že od samega začetka je naša šola sodelovala v projektu eko šol. Ob vseh naravoslovnih dejavnosti smo se odločili, da uredimo tudi gozdno učno pot, ki jo bomo lahko uporabljali v okviru pouka in izvajanju različnih naravoslovnih dejavnosti."

4. Zakaj je pot dobila takšno ime?

"Če se v deževnih dneh odpravimo na pot po naši gozdni učni poti, lahko na tej poti srečamo veliko močeradov. Zato smo se odločili, da naša pot dobi ime po tej lepi živali."

5. Kako pot lahko uporabimo in kakšnega tipa je?

"Naredili smo krajšo in daljšo učno pot, tako da jo lahko uporabljajo mlajši in starejši. Pot se vije skozi gozd, ob gozdnem robu in ob potoku. Tako lahko v okviru naravoslovnih dejavnosti spoznavamo življenje, rastlinstvo in živalstvo v različnih delih ekosistema ter seveda izvajamo druge dejavnosti."

6. Kaj delate v učilnici na prostem?

"Učilnica na prostem se nahaja na koncu gozdne učne poti ob potoku. Ponavadi v tem delu spoznavamo različne rastlinske vrste. Veliko proučujemo, tudi potok glede čistosti vode, organizmov, ki se nahajajo v njej. Zagotovo pa je učilnica zelo prijetna za igro in sprostitev."

7. Ali učenci spoznavajo živalske in rastlinske vrste ter poznajo markacije na poti?

"Po celotni gozdni učni poti nas vodijo markacije. Pot je tudi zelo slikovita. Spoznavamo rastlinstvo in živalstvo v gozdu, na travniku, ob gozdnem robu. Seveda raziskujemo življenja v potoku ter ga tako lažje primerjamo in spoznavamo razlike."

8. Katere vsebinske točke so del poti?

"Vsebinskih točk je več. Že ob nastanku poti smo sodelovali z lovci. Z njihovo pomočjo (g. Gostenčnik) smo uredili točko, kjer spoznavamo gozdne živali. Veseli smo, da ob naših dnevnih dejavnosti vedno sodelujejo tudi lovci, saj od njih izvemo veliko zanimivosti. Ob poti je tudi čebelarstvo, kjer izvemo vse o čebelah. Sodelovali smo pa tudi s kinološkim društvom, ki za naše učence pripravi predstave s psi. Mislim, da vsakemu otroku to ostane v spominu. Seveda ne smemo pozabiti na potok in izvir Curlek. Sta pomembna dejavnika, saj nudita veliko različnih raziskav. Grmada je poseben kotiček ob poti. Učilnica na prostem je idealen prostor za igre in je na koncu poti."

9. Poznate kakšno zanimivost na poti in projekte v zvezi z njo?

"S projekti na gozdni učni poti se še nadaljuje. V letošnjem letu bomo dopolnili gozdno učno pot z veliko zanimivimi točkami. Postavili bomo table, ki bodo opisovale igre, vaje in živali. Zelo zanimiva je tudi zgodba o grmadi. Pot se vije mimo nje. Tukaj naj bi nekoč skurili žensko. Zgodbo je pripovedoval gospod Marko Cvahte. Še danes se ob tej poti ustavljajo ljudje in predvsem lovci ter na njo vržejo vejico v spomin ženskam, ki so imele nesrečno usodo ..."

5.2 SKLEP

Z raziskovalno nalogo sem dobila odgovore na moje domneve. Na podlagi metod raziskovanja, predvsem ankete, intervjuja in mojega pohoda po poti sem lahko tri domneve ovrgla ali potrdila.

Prva hipoteza, da učenci poti ne bi poznali, če ne bi bila del pouka, se je potrdila. Anketa mi je pokazala, da večina otrok (54 %) pot obiskuje vodeno, a 46 % jih obiskuje tudi prostovoljno. Čeprav so odgovorili tako, se je v drugih vprašanjih izkazalo, da starši poti ne poznajo. Kar 80 % jih poti ne pozna, 20 % pa jo. Torej so učenci pot spoznali v sklopu šole, obiskujejo pa jo tudi v prostem času. Nisem pričakovala, da kar 46 % učencev obiskuje pot prostovoljno.

Učenci vedo, zakaj se pot imenuje Močeradova gozdna učna pot, je bila druga hipoteza, ki sem si jo zastavila. Tudi to hipotezo sem potrdila. Pri odgovarjanju na anketo sem opazila, da učenci vedo, kakšne markacije vodijo po poti (62 %). Po tem tudi sklepam, da vedo, po čem je pot dobila ime in kakšne markacije vodijo poti. Čeprav jih je več kot polovica vedelo, kakšne so markacije, je zanimivo, da so odgovorili z drugim možnim odgovorom, ki je bil "rdeč krog, znotraj bel". Pravzaprav so te markacije planinske in kar 31% jih je odgovorilo tako. Ostalih 7% jih sploh ni vedelo, kakšne markacije obstajajo, saj verjetno poti ne poznajo. Odgovorili so tudi, da so na poti videli močerade in da vedo, da je to simbol poti.

Zastavila sem si še eno hipotezo, ki je temeljila na spoznanju in obiskovanju poti. Domnevala sem, da učenci poti ne poznajo in je ne obiskujejo. Na mojem pohodu sem opazila mnogo učencev in drugih ljudi, ki sem jih povprašala, kolikokrat obiskujejo pot. Največkrat so mi odgovorili, da enkrat na teden. To me je res presenetilo. Zato sem hipotezo ovrgla. Tudi anketa je pokazala, da kar 92 % pot pozna, ostalih 8 % pa ne. Pot obiskujejo s šolo in seveda prostovoljno. Tega res nisem pričakovala. Uporabljajo pa obe poti, a več anketirancev obiskuje krajšo pot.

Z raziskovalno nalogo sem res odgovorila vsa vprašanja, ki sem si ji zastavila, in veseli me, da učenci pot poznajo, jo obiskujejo in spoznavajo.

5.3 IZBOLJŠAVE

Po mojem mnenju bi lahko pot še veliko bolj izpopolnili. Zato predlagam naslednje izboljšave:

- ❖ lahko bi jo spremenili tudi v rekreacijsko pot,
- ❖ nove steze (tekaška ...),
- ❖ več tabel o ogroženih živalih,
- ❖ table o gozdnem bontonu,
- ❖ informacije o Geocachingu,
- ❖ zapisi na konkretnih mestih v naravi, ki opozarjajo na posebnosti ali zanimivosti,
- ❖ več iger in zanimivosti,
- ❖ obnovitev markacij,
- ❖ lahko bi o poti posneli kakšen prispevek, ki bi obiskovalce vodil,
- ❖ organizacija kakšnih večjih pohodov po tej poti,
- ❖ kakšne lepe misli na tabli iz lesa,
- ❖ podrobnejši zemljevid z vsemi točkami na zemljevidu,
- ❖ predalček pri tablah, v katerih bi bila zloženka, ki pot opisuje.

Slika 39: Tabla z bontonom (Vir: www.panoramio.com)

Slika 40: Primer table (Vir: www.zgs.si)

Seveda je še veliko drugih načinov, ki bi pot lahko izboljšali. Te, ki sem jih navedla, so le moji predlogi in mogoče bi tako pot pridobila na pomembnosti. Seveda moramo pri vsem tem izvajanju paziti, da gozda ne bi preveč obremenili. Vse table bi morale biti iz naravnega materiala. V načrtu je že izdelava in postavitve novih tabel, ki bodo pot vsebinsko dopolnile.

6 ZAKLJUČEK

Močeradova pot res živi in ni sama sebi namen. Uporabljajo jo tako otroci kot odrasli, bodisi organizirano ali samostojno. V povezavi z njo so bili izvedeni mnogi projekti, ki se še nadgrajujejo. Na ta način se popestri delo v šoli, istočasno pa se v učencih krepi pozitiven odnos do narave.

Pot je pomembna tudi v občinskem merilu, saj je sestavni del naravnih znamenitosti. Zato bi bilo prav, da bi jo vsebinsko še dopolnili, a jo v osnovi ohranili takšno, kot je.

7 SEZNAMI

7.1 VIRI IN LITERATURA

1. Györek, N., Hojs, R., Lampret, M., Semprimožnik, R., Urbanija, B., Vrtec Antona Medveda Kamnik, Inštitut za gozdno pedagogiko: *Otroci potrebujemo gozd: (gozdna popotnica)*. Kamnik: Vrtec Antona Medveda: Inštitut za gozdno pedagogiko, 2014, str. 23–32.
2. Oftring, B.: *Gremo v gozd!: 88 namigov za odkrivanje in doživljanje gozda*. Olševsek: Narava, 2012 ([Bled]: Belin).
3. Sket, B. et al.: *Živalstvo Slovenije*. 1. natis. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2003.
4. Novak, A., Tišler, T., Markež, A.: *Potok Črnc na območju gozdne učne poti (raziskovalna naloga)*. Slov. Bistrica: 2. OŠ Slov. Bistrica, 2011.
5. *Močeradova gozdna učna pot (zloženka)*
Dostop: <https://dl.dropboxusercontent.com/u/35487847/Moceradova-pot.pdf>
6. *Projektna naloga Na zabavo v naravo*. Slovenska Bistrica: 2. OŠ Slovenska Bistrica, 2014.
Dostop: <http://www.2os-slb.si/sites/default/files/u17/Z%20GLAVO%20NA%20ZABAVO.pdf>
7. Jereb, M.: *Mi pijemo pri izviru*. Zloženka 2. OŠ Slovenska Bistrica. Slovenska Bistrica, 2009.

7.2 SEZNAM SLIK

Slika 1: Simbol in napis poti (Vir: www.zrsvn.si).....	5
Slika 2: Močerad (Vir: www.ajo.si)	6
Slika 3: Rdeči bor (Vir: www2.arnes.si).....	7
Slika 4: Ne puščaj smeti v gozdu, odnesi jih domov v smetnjak! (Vir: www.pd-zelezniki.com)	8
Slika 5: Napisna tabla (Vir: www.slovenia.info)	9
Slika 6: Znak Kinološkega društva (Vir: www.kinolosko-drustvo.com)	10
Slika 7: Čebelarška učna pot (Vir: www.2os-slb.si)	10
Slika 8: Čebelarško društvo (Vir: www.publishwall.si).....	10
Slika 9: Rak koščak (Vir: www.akvazin.si)	11
Slika 10: Močerad (Vir: www.mojpes.com)	12
Slika 11: Črtasti medvedek (Vir: sites.google.com).....	13
Slika 12: Kačji pastir (Vir: www.slo-foto.net)	13
Slika 13: Planinska markacija (Vir: borut.blog.siol.net).....	14
Slika 14: Močeradova tačka (Vir: www.geocaching.com).....	14
Slika 15: Simbol geocachinga (Vir: sl.wikipedia.org)	15
Slika 16: Vsebina tipičnega zaklada (Vir: simple.wikipedia.org)	15
Slika 17: Slovenski vodni krog (Vir: kult-tv.si)	16
Slika 18: Gozd (Vir: zdravje-zrs.gzs.si)	16
Slika 19: Primer živali (Vir: www.mimovrste.com)	17
Slika 20: Opazovanje (Vir: www.zrsvn.si)	17
Slika 21: Meditacija (Vir: www.svetloba.si).....	17
Slika 22: Potok (Vir: commons.wikimedia.org).....	18
Slika 23: Določevalni ključ (Vir: www.emka.si).....	18
Slika 24: Sanjski gozd (Vir: www.jelovica.si).....	19

7.3 SEZNAM GRAFOV

Slika 25: Razred	20
Slika 26: Spol	20
Slika 27: Ali poznaš Močeradovo gozdno učno pot?.....	21
Slika 28: Ali pot obiskuješ vodeno (recimo z oddelkom v šoli) ali prostovoljno (v prostem času) ?	21
Slika 29: Poznajo to pot tudi tvoji starši ?.....	22
Slika 30: Poznaš pravila obnašanja, ki veljajo v gozdu ?	22
Slika 31: Kako se pravilno obnašaš v gozdu ?.....	23
Slika 32: Kakšne oblike markacij so na poti ?	23
Slika 33: Katero pot raje uporabljaš, krajšo (2 km) ali daljšo (3 km) ?	24
Slika 34: Si kdaj prebereš tablo, ki je postavljena na začetku poti ?.....	24
Slika 35: Če si odgovoril z DA, katere podatke najdeš na njej ?	25
Slika 36: Katero od naštetih živali si videl na poti ?.....	25
Slika 37: Koliko vsebinskih točk je na poti ?.....	26
Slika 38: Ali si že bil deležen pouka v učilnici na prostem, ki se nahaja ob Močeradovi poti ?	26
Slika 39: Tabla z bontonom (Vir: www.panoramio.com).....	30
Slika 40: Primer table (Vir: www.zgs.si)	30

8 PRILOGE

8.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem mlada raziskovalka z 2. OŠ Slovenska Bistrica. Raziskujem namembnost in uporabo močeradove gozdne učne poti v Slovenski Bistrici. Tvoji odgovori mi bodo v pomoč pri raziskovanju. Prosim, da na vprašanja odgovarjaš samostojno in resno. Podatke bom uporabila izključno za raziskovalno nalogo. Odgovarjaš tako, da obkrožiš črko pred ustreznim odgovorom.

1. Razred: .....

2. Spol: M   Ž

3. Ali poznaš močeradovo gozdno učno pot?

a) DA   b) NE

4. Ali pot obiskuješ vodeno (recimo z oddelkom v šoli) ali prostovoljno (v prostem času)?

a) VODENO   b) PROSTOVOLJNO

5. Poznajo to pot tudi tvoji starši?

a) DA   b) NE

6. Poznaš pravila obnašanja, ki veljajo v gozdu?

a) DA   b) NE

7. Kako se pravilno obnašaš v gozdu?

Obkroži:

a) SE MIRNO SPREHAJAM

b) UNIČUJEM PODRAST

c) SE VOZIM S ŠTIRIKOLESNIKOM

d) NE LOMIM VEJ

e) KRIČIM IN POSLUŠAM GLASBO

f) ODMETAVAM SMETI

g) NABIRAM ZAŠČITENE RASTLINE

h) GOZDNIH ŽIVALI SE NE DOTIKAM

i) NE UNIČUJEM GOZDNIH OZNAK

8. Kakšne oblike markacij so na poti?

a) -----

9. Katero pot raje uporabljaš, krajšo (2km) ali daljšo (3km)?

a) KRAJŠO   b) DALJŠO

10. Si kdaj prebereš tablo, ki je postavljena na začetku poti?

a) DA   b) NE

11. Če si odgovoril z DA, napiši, katere podatke najdeš na njej?

a) -----

12. Katero od naštetih živali si videl na poti?

a) RAK KOŠČAK b) MOČERAD c) METULJ ČRTASTI MEDVEDEK d) KAČJI PASTIR

13. Koliko vsebinskih točk je na poti?

a) 4   b) 5   d) 7

14. Ali si že bil deležen pouka v učilnici na prostem, ki se nahaja ob močeradovi poti?

a) DA   b) NE

Za tvoje odgovore se ti najlepše zahvaljuje Leonora Prestreši.

8.2 INTERVJU (Vprašanja)

1. Ali ste sodelovali pri nastanku gozdne učne poti?
2. Kdaj je bila otvoritev te poti in komu je namenjena?
3. Zakaj je sploh prišlo do nastanka Močeradove gozdne učne poti?
4. Zakaj je pot dobila takšno ime?
5. Kako pot lahko uporabimo in kakšnega tipa je?
6. Kaj delate v učilnici na prostem?
8. Ali učenci spoznavajo živalske in rastlinske vrste ter poznajo markacije na poti?
9. Katere vsebinske točke so del poti?
10. Poznate kakšno zanimivost na poti in projekte na njej?